

Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (MTEP) projekto (programos, užsakymo) ANKETA

1. Projekto pavadinimas Moksliniai archeologiniai tyrimai žemės sklype Vilniaus m. Bokšto gt.6.
2009-05-19 Sutarties papildymas 2012 06 26

2. Vykdančioji institucija Lietuvos istorijos institutas

3. Vykdančiosios institucijos kamieninis padalinys _____

4. Subjektas, finansuojantis projektą, ar programa UAB "OGVY"

5. 2012 m. gauta suma, Lt 76.491

6. Mokslo sritis Humanitariniai mokslai
(humanitariniai mokslai, socialiniai mokslai, fiziniai mokslai, žemės ūkio mokslai, biomedicinos mokslai, technologijos mokslai)

7. MTEP rūšis:

Fundamentiniai moksliniai tyrimai Taikomieji moksliniai tyrimai Eksperimentinė plėtra

8. MTEP veiklos rezultatas:

– naujos žinios	☐	– esminis metodo (įrenginio, įrangos, paslaugos) modernizavimas	☐
– naujas žinių taikymas	☐	– socialinio reiškinio tyrimas	☐
– naujas metodas	☐	– originalus testas	☐
– prototipas	☐	– veiksnių tyrimas	☐
– nauja technologija	☐	– nauja koncepcija	☐
– tyrimais grįstas modelis	☐	– naujas instrumentarijus	☐
– matematinis tyrimas	☐	– kalbos studija	☐
– naujas algoritmas	☐	– šaltinių tyrimas	☒
– nauja programinė įranga	☐	– nestandartiniai gyvų ir negyvų medžiagų tyrimai	☐
– informacinių technologijų plėtra	☐	– klinikiniai tyrimai (1-3 fazė)	☐
– internetinė technologija	☐	– duomenų apdorojimo priemonių įdiegimas naujoje srityje ar nauju būdu	☐
– MTEP programinės įrangos panaudojimas technologijoms	☐	– mokslinio projekto įgyvendinamumo tyrimas	☐
– kita (įrašyti)			

9. Patvirtiname, kad projektas nepatenka į veiklų kategorijas, kurios pagal Frascati vadovą nepriskiriamos MTEP (mokslo ir techninės informacijos paslaugos, universalių duomenų rinkimas, testavimas ir standartizacija, galimybių studija (projekto įgyvendinamumo analizė), įprastas programinės įrangos kūrimas, standartiniai testai, prognozės, gedimų lokalizacija, inovacinė veikla, gamyba, administravimas, švietimas ir pan.)

PRIDEDAMA. 1. Sutarties kopija (1-ojo ir paskutiniojo puslapių).
2. Sutarties kalendorinis planas.
3. Projekto techninė užduotis.
4. Baigiamosios (tarpinės) ataskaitos išvadų puslapis(iai).
5. Kita informacija _____

(Jei sutarties informacija konfidenciali, turi būti įrašyta, kad medžiagą institucijos atstovai suderintu laiku pateiks ekspertų posėdžiui; po to medžiaga bus grąžinta; informacijos konfidencialumas garantuojamas)

Projekto vadovas _____
Atsakingas asmuo _____

(parašas)

Jaun. mokslo darbuotoja _____

Direktorius _____

(pareigos)

Kaplūnaitė Irma _____

Miknys Rimantas _____

(pavardė, vardas)

Data: 2015 m. kovo 30 d.

MOKSLINIŲ ARCHEOLOGINIŲ TYRIMŲ DARBŲ SUTARTIES, PASIRAŠYTOS TARP UAB „OGVY“ IR LIETUVOS ISTORIJOS INSTITUTO 2009 M. GEGUŽĖS 14 D., PAPILDYMAS

Vilnius

2012 m. birželio 26 d.

UAB „OGVY“, juridinio asmens kodas 300102047, buveinės adresas J. Jasinskio g. 16a, Vilnius (toliau vadinama „Užsakovu“), atstovaujama direktoriaus Oliver Ortiz, veikiančio pagal bendrovės įstatus, ir **Valstybės biudžetinė įstaiga Lietuvos istorijos institutas**, juridinio asmens kodas 111955361, buveinės adresas Kražių g. 5 (toliau vadinama „Vykdytoju“), atstovaujamas direktoriaus Rimanto Miknio, toliau kiekviena atskirai gali būti vadinama „Šalis“, abi kartu „Šalimis“, sudarė šią tyrimų darbų sutartį:

1. Sutarties objektas

1.1. Šia sutartimi Užsakovas užsako, o Vykdytojas įsipareigoja šios sutarties nustatyta apimtimi atlikti mokslinius archeologinius tyrimus žemės sklype, kadastrinis Nr. 0101/0058:96 Vilniaus m.k.v., adr. Bokšto g. 6, Vilnius, vakariniame kieme ir buvusiam sode (404 m²) toliau vadinamame „Žemės sklypu“, teisės norminių aktų nustatyta tvarka parengti šių tyrimų dokumentaciją, ją suderinti ir aprobuoti kompetentingose valstybės ir/ar savivaldybės institucijose bei perduoti tyrimo rezultatus ir dokumentaciją Užsakovui. Šiame punkte nurodyti Vykdytojo atliekami mokslinių archeologinių tyrimų ir su tuo susiję darbai toliau sutarties tekste vadinami „darbais“.

1.2. Užsakovas įsipareigoja tinkamai ir laiku atliktų darbus bei darbų dokumentaciją priimti ir sumokėti už tai Vykdytojui šalių sulygta atlyginimą.

1.3. Užsakovas pareiškia, kad ketina atlikti pastatų, esančių Žemės sklype, rekonstrukcijos ir kitus statybos darbus, todėl Užsakovui reikalinga gauti šiems darbams atlikti statybos leidimą. Vykdytojo pagal šią sutartį atliekami darbai užsakomi siekiant įgyvendinti teisės norminių aktų reikalavimus, nustatytus gauti statybos leidimą Užsakovui atlikti pastatų, esančių Žemės sklype, rekonstrukcijos ir kitus statybos darbus.

1.4. Vykdytojas pareiškia ir garantuoja, kad pagal šią sutartį atliekami darbai yra jo profesinė veikla; Vykdytojas (jo darbuotojai) turi reikiamą kvalifikaciją ir tai patvirtinančius visą šios sutarties galiojimo laikotarpį galiojančius atestatus, kvalifikacijos pažymėjimus, reikalingus darbams pagal šią sutartį atlikti.

1.5. Vykdytojas pareiškia ir garantuoja, kad gerai suprato Užsakovo užduotį, darbų užduotis jam aiški ir įgyvendinama, numatė ir įvertino visus darbus, kuriuos reikia atlikti užduočiai įvykdyti.

1.6. Užsakovas pareiškia, o Vykdytojas patvirtina, kad Vykdytojui yra žinoma, jog griežtas sutarties sąlygų, įskaitant, bet neapsiribojant, darbų atlikimo terminą, Užsakovui turi esminės reikšmės.

1.7. Darbų apimtys, pobūdis ir jų kaina nurodoma prie šios sutarties pridedamoje sąmatoje (priedas Nr. 1).

2. Šalių įsipareigojimai

2.1. Užsakovo įsipareigojimai:

2.1.1. Vykdytojui atliekant darbus, organizuoti savo lėšomis Žemės sklype žemės kasimo, išvežimo iš pastatų ir teritorijos bei kitus panašaus pobūdžio darbus, išskyrus Vykdytojo atliekamus darbus, pagal Vykdytojo parengtą ir su Užsakovu raštu suderintą darbų atlikimo grafiką, kuriame būtų nurodyta Užsakovo organizuojamos darbo jėgos poreikis ir darbų mastas, reikalinga technika ir priemonės darbams atlikti bei laikotarpis, kuomet reikalinga Užsakovo organizuojama darbo jėga. Šiame punkte minimi Užsakovo organizuojami darbai vykdomi Užsakovo darbuotojų ar kitų trečiųjų asmenų pagal Užsakovo pavedimą. Užsakovas ar Užsakovo pavedimu – trečiasis asmuo, organizuodamas šiame punkte minimų darbų atlikimą, pateikia darbams atlikti reikalingą techniką ir priemones, organizuoja reikalingų darbo ir higienos sąlygų šiame punkte minimiems darbams atlikti sudarymą:

2.1.2. peržiūrėti ir priimti Vykdytojo tinkamai ir laiku atliktus darbus ir jų rezultatus bei dokumentaciją arba pateikti pastabas dėl atliktų darbų trūkumų;

2.1.3. laiku atsiskaityti su Vykdytoju už sutartyje nustatyta tvarka tinkamai atliktus ir priimtus darbus.

2.2. Vykdytojo įsipareigojimai:

2.2.1. organizuoti leidimo darbams atlikti gavimą, jį gauti teisės norminių aktų nustatyta tvarka bei darbų pagal sutartį vykdymo metu turėti galiojančią leidimą darbams atlikti. Vykdytojas, pasirašydamas šią sutartį, patvirtina, kad nėra jokių aplinkybių, dėl kurių buvimo Vykdytojui nebūtų išduotas leidimas darbams atlikti (moksliniams detaliesiems archeologiniams tyrimams);

2.2.2. darbus atlikti pats, neperduoti darbų atlikimo trečiajam asmeniui;

2.2.3. ne vėliau kaip per 10 (dešimt) darbo dienų nuo šios sutarties sudarymo dienos parengti ir su Užsakovu raštu suderinti darbų atlikimo grafiką, kuriame būtų nurodyta Užsakovo organizuojamos darbo jėgos poreikis ir darbų mastas, reikalinga technika ir priemonės darbams atlikti bei laikotarpis, kuomet reikalinga Užsakovo organizuojama darbo jėga;

2.2.4. nustatyti laiku kokybiškai atlikti, užbaigti ir perduoti Užsakovui sutartyje nurodytus darbus, darbų rezultatą bei dokumentaciją, laikantis šiems darbams sutartyje bei užduotimi nustatytų reikalavimų, teisės norminiais aktais nustatytų reikalavimų ir sąlygų;

2.2.5. pateikti peržiūrėjimui ir tvirtinimui tyrimų dokumentaciją Užsakovui, o taip pat atlikti veiksmus, būtinus mokslinių archeologinių tyrimų dokumentacijos ruošimui, tvirtinimui ir statybos leidimo gavimui reikiamose valstybės ir/ar

savivaldybės institucijose, vykdančiose projektavimo ir statybos priežiūrą, ar su kitais teisės aktų numatytais subjektais, išskyrus tuos atvejus, kai yra būtinas asmeniškasis Užsakovo dalyvavimas ar jo valios išraiška;

2.2.6. be papildomo apmokėjimo kompetentingų valstybės ir/ar savivaldybės institucijų ir/ar pareigūnų arba Užsakovo nurodytais terminais atlikti reikalingus mokslinių archeologinių tyrimų dokumentacijos pataisymus pagal kompetentingų valstybės ir/ar savivaldybės institucijų ir/ar pareigūnų pastabas, taip pat pagal Užsakovo pastabas;

2.2.7. vykdydamas šią sutartį, aktyviai bendradarbiauti su Užsakovu, apie bet kokias aplinkybes, kurios trukdo vykdyti ją šalių sutartomis sąlygomis, pranešti Užsakovui nedelsiant, net ne vėliau kaip per 2 (dvi) darbo dienas nuo jų paaiškėjimo;

2.2.8. Vykdytojas neturi teisės be Užsakovo raštiško sutikimo perduoti darbų rezultato tretiesiems asmenims. Šis apribojimas galioja ir po sutarties įvykdymo, išskyrus šioje sutartyje ir įstatymuose numatytus atvejus;

2.2.9. atlyginti Užsakovui, kitiems asmenims dėl atliekamų ir/ar atliktų darbų nuostolius, atsiradusius dėl Vykdytojo kaltės – dėl sutartinių įsipareigojimų nevykdymo (netinkamo vykdymo, sutartyje numatytų darbų neatlikimo laiku), normatyvinių dokumentų pažeidimo, netinkamai parengtos dokumentacijos padarinių, tyčinės arba neatsargios veiklos (neveikimo);

2.2.10. vykdyti kitas šioje sutartyje numatytas, taip pat teisės aktų Vykdytojui pavestas pareigas.

3. Sutarties kaina ir atsiskaitymų pagal sutartį tvarka

3.1. Sutarties kaina – **89990 Lt** (aštuoniasdešimt devyni tūkstančiai devyni šimtai devyniasdešimt litų), iš jos pridėtinės vertės mokestis (21 %) – 18897,9 Lt (aštuoniolika tūkstančių aštuoni šimtai devyniasdešimt septyni litai ir devyniasdešimt centų).

3.2. Jeigu siekiant įvykdyti sutartį, reikia atlikti papildomus darbus, kurių Vykdytojas nenumatė sudarant sutartį, bet galėjo numatyti, tačiau jie yra būtini šiai sutarčiai įvykdyti, šiuos darbus Vykdytojas atlieka savo lėšomis, Užsakovui tų darbų nekompensuojant. Darbus, kurių Vykdytojas nenumatė ir negalėjo numatyti, bet kurie turi būti atlikti, kad būtų pasiekti šios sutarties tikslai, Vykdytojas atlieka pagal atskirą šalių raštu suderintą sąmatą.

3.3. Sutarties kaina apmokama tokia tvarka ir dalimis:

3.3.1. **25 % (dvidešimt penki procentai)** nuo sutarties 3.1 punkte nurodytos bendros sutarties kainos dydžio dalis, t.y. 22497,5 Lt (dvidešimt du tūkstančiai keturi šimtai devyniasdešimt septyni litai ir penkiasdešimt centų), sumokama avansu per 5 (penkias) darbo dienų nuo šios sutarties sudarymo dienos;

3.3.2. **60 % (šešiasdešimt procentų)** nuo sutarties 3.1 punkte nurodytos bendros sutarties kainos dydžio dalis, t.y. 53994 Lt (penkiasdešimt trys tūkstančiai devyni šimtai devyniasdešimt keturi litai), sumokama dalimis, už Vykdytojo per 1 (vieną) kalendorinį mėnesį atliktus Sutarties 4.1.1. punkte nurodyto etapo darbus, per 10 (dešimt) darbo dienų nuo darbų priėmimo – perdavimo akto sudarymo ir atitinkamos PVM sąskaitos – faktūros ar kito atitinkamo buhalterinės apskaitos dokumento pateikimo dienos. Mokant už priimtus darbus, pirmiausia įskaitomas sumokėtas avansas, tačiau bendra sumokėtos kainos dalis, įskaitant ir sutarties 3.3.1 papunktyje numatytą avansą, negali viršyti 85 % (aštuoniasdešimt penkių procentų) sutarties 3.1 punkte nurodytos bendros sutarties kainos.

3.3.3. **15 % (penkiolika procentų)** nuo sutarties 3.1 punkte nurodytos bendros sutarties kainos dydžio dalis, t.y. 13498,5 Lt (trylika tūkstančių keturi šimtai devyniasdešimt aštuoni litai ir penkiasdešimt centų), sumokama per 10 (dešimt) darbo dienų nuo Sutarties 4.1.2. punkte nurodyto etapo darbų rezultato ir darbų dokumentacijos priėmimo – perdavimo akto pasirašymo ir atitinkamos PVM sąskaitos – faktūros ar kito atitinkamo buhalterinės apskaitos dokumento pateikimo dienos.

3.4. Atlyginimas Vykdytojui mokamas mokėjimo pavedimu į šioje sutartyje nurodytą Vykdytojo banko sąskaitą.

3.5. Vykdytojas, perduodamas Užsakovui darbus, kartu su darbų priėmimo – perdavimo aktu pateikia Užsakovui PVM sąskaitą – faktūrą ar kitą atitinkamą buhalterinės apskaitos dokumentą, išrašytą perduodamų darbų vertei.

4. Darbų atlikimo terminas. Darbų perdavimo ir priėmimo tvarka

4.1. Darbai pagal šią sutartį turi būti atlikti ir darbai bei darbų dokumentacija, jei dokumentacija šiems darbams atskirai rengiama, turi būti perduoti Užsakovui tokiais etapais:

4.1.1. Visi lauko darbai Žemės sklypo plote ne vėliau kaip **iki 2012 m. lapkričio 30 d.** Darbų Žemės sklypo plote pradžios terminas pradedamas skaičiuoti nuo 2012 m. liepos 2 d. Žemės sklypo schema su pažymėtomis darbų vykdymo vietomis pridedama kaip priedas Nr. 2.

4.1.2. visų darbų pagal Sutartį rezultatas bei visų darbų dokumentacija ne vėliau kaip **iki 2014 sausio 1 d.**

4.2. Dokumentacija turi būti įforminta ir sukomplektuota pagal teisės norminių aktų reikalavimus. Dokumentacija, tinkamai įforminta ir sukomplektuota bei aprobuota visų reikalingų valstybės ir/savivaldybės institucijų ar kitų subjektų, su visais teisės norminių aktų reikalaujamais pritarimais, patvirtinimais, suderinimais Vykdytojo turi būti pateikta Užsakovui 3 (trimis) egzemplioriais (įformina Vykdytojas).

4.3. Vykdytojui pateikus Užsakovui dokumentaciją, Užsakovas ją per dešimt darbo dienų išnagrinėja ir pateikia konkrečias rašytines pastabas, jei jų turi.

4.4. Užsakovui pateikus konkrečias pastabas dėl dokumentacijos, Vykdytojas įsipareigoja pašalinti nurodytus trūkumus ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas nuo pastabų gavimo, jei šalys nesusitaria kitaip.

4.5. Nesant Užsakovo pastabų dėl dokumentacijos, laikoma, kad su šia dokumentacija Užsakovas sutiko ir šalių pasirašomas tos dokumentacijos priėmimo ir perdavimo aktas, kurį parengia ir kartu su PVM sąskaita – faktūrą pateikia Vykdytojas, o Užsakovas pasirašo 3 (trijų) darbo dienų laikotarpyje ir 1 (vieną) pasirašytą bei antspaudu patvirtintą egzempliorių grąžina Vykdytojui. Jei Užsakovas nepagrįstai vengia ar atsisako pasirašyti priėmimo ir perdavimo akta, Vykdytojas privalo pateikti Užsakovui rašytinę pretenziją ir nustatyti Užsakovui papildomą, ne trumpesnę kaip 3 (trijų) darbo dienų terminą, akto pasirašymui. Per papildomą terminą Užsakovui nepasirašius jam pateikto akto, Vykdytojas įgyja teisę atlikti vienašališką dokumentacijos perdavimo aktavimą.

4.6. Pasirašyto priėmimo ir perdavimo akto pagrindu per 3 (tris) darbo dienas surašoma pažyma apie atliktų darbų ir išlaidų vertę. Pažymą surašo Vykdytojas.

4.7. Jei šalys nesusitaria dėl atliktų darbų kokybės, šalys arba viena iš šalių gali kreiptis dėl atlikto darbo ekspertizės į Kultūros ministerijos Kultūros vertybių apsaugos departamentą. Šios institucijos ekspertizės išvada yra galutinė ir yra pagrindas baigti ginčą šalių susitarimu arba teismine tvarka. Ekspertizės išlaidas apmoka ta šalis, kurios nenaudai yra ekspertizės išvada. Šalys susitaria, kad ekspertizės išvados nebuvimas neatima teisės iš šalies tarp šalių kilusį ginčą spręsti teismo tvarka.

5. Sutarties šalių atsakomybė

5.1. Užsakovui sutartyje nustatytais terminais neapmokėjus už atliktus darbus, Vykdytojui raštu pareikalavus, Užsakovas privalo mokėti 0,01 % (vienos šimtosios procento) delspinigius už kiekvieną praleistą kalendorinę dieną nuo laiku neapmokėtos sumos, o Užsakovui uždelsus už pagal priėmimo – perdavimo aktą priimtus darbus atsiskaityti su Vykdytoju 5 (penkias) kalendorines dienas ir daugiau, Vykdytojui raštu pareikalavus, - padidintus delspinigius – po 0,1 % (vieną dešimtąją procento) už kiekvieną uždelstą kalendorinę dieną nuo laiku nesumokėtos sumos.

5.2. Vykdytojas atsako už netinkamą dokumentacijos parengimą, netinkamai parengtų dokumentų trūkumus ir dėl to patirtas bei su tuo susijusias išlaidas.

5.3. Vykdytojas, neatlikęs ir/ar šioje sutartyje nustatyta tvarka neperdavęs Užsakovui visų darbų ar jų dalies sutartyje nustatytais terminais, Užsakovui raštu pareikalavus, privalo mokėti 0,01 % (vienos šimtosios procento) delspinigius už kiekvieną uždelstą kalendorinę dieną nuo sutarties 3.1 punkte nurodytos bendros sutarties kainos, o darbus uždelsus atlikti ir perduoti 5 (penkias) kalendorines dienas ir daugiau, Užsakovui raštu pareikalavus, – padidintus delspinigius – po 0,1 % (vieną dešimtąją procento) už kiekvieną uždelstą kalendorinę dieną nuo sutarties 3.1 punkte nurodytos bendros sutarties kainos.

5.4. Šaliai netinkamai vykdant savo įsipareigojimus, prisiimtus šia sutartimi, Užsakovas pateikia Vykdytojui rašytinę pretenziją, nurodydamas protingą terminą trūkumams pašalinti, priklausomai nuo darbų ir trūkumo apimties. Vykdytojui per nurodytą terminą pažeidimo nepašalinus, Užsakovas turi teisę pareikalauti, o Vykdytojas privalo sumokėti Užsakovui 5'000 Lt (penkių tūkstančių litų) baudą už kiekvieną atskirai padarytą sutarties sąlygų pažeidimą.

5.5. Vienai sutarties šaliai padarius esminį sutarties pažeidimą ir po kitos sutarties šalies rašytinės pretenzijos per jos nurodytą protingą papildomą terminą, kuris turi būti ne trumpesnis kaip 5 (penkios) darbo dienas, šio pažeidimo nepašalinus, šalis turi teisę vienašališkai, nesikreipdama į teismą nutraukti šią sutartį prieš terminą, po 7 (septynių) kalendorinių dienų nuo rašytinio pranešimo apie sutarties nutraukimą pateikimo kaltajai šaliai dienos. Šalys susitaria ir patvirtina, kad be kitų galimų esminio sutarties pažeidimo atvejų, esminiu sutarties pažeidimu yra laikomas Vykdytojo uždelsimas, dėl Vykdytojo kaltės ar dėl nuo jo priklausančių priežasčių, atlikti ir/arba perduoti darbus ar jų dalį ilgiau kaip 15 (penkiolika) kalendorinių dienų.

5.6. Nutraukus šią sutartį dėl esminio jos pažeidimo, šalis turi teisę pareikalauti, kad kaltoji šalis sumokėtų 10 % (dešimties procentų) bendros sutarties 3.1 punkte nurodytos darbų kainos dydžio baudą.

5.7. Jei po šioje sutartyje numatytų darbų atlikimo ir jų perdavimo Užsakovui pagal nepriklausomų ekspertų ar teismo sprendimą paaiškėtų, kad darbai atlikti nekokybiškai, su trūkumais, Vykdytojas įsipareigoja per protingą ir įmanomai trumpą terminą šiuos trūkumus savo lėšomis pašalinti, o be to, atlyginti visus dėl to Užsakovo patirtus nuostolius.

5.8. Jeigu visų darbų priėmimo metu nustatytų ar vėliau išryškėjusių trūkumų, įrodytų nepriklausomų ekspertų ar teismo, Vykdytojas laiku neištaiso, Užsakovas turi teisę atsikaityti iš sumų, priklausančių Vykdytojui už atliktus darbus, sumą, reikalingą tiems trūkumams pašalinti.

6. SUTARTIES GALIOJIMAS IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

6.1. Ši sutartis įsigalioja nuo jos sudarymo dienos ir galioja iki tinkamo ja prisiimtų įsipareigojimų įvykdymo arba jos nutraukimo anksčiau termino šioje sutartyje arba Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatyta tvarka ir pagrindais.

6.2. Sutartis gali būti nutraukta prieš terminą šalių raštišku susitarimu arba vienašališkai sutartyje ar įstatymuose nustatytais pagrindais ir tvarka.

6.3. Sutartis gali būti keičiama ar papildoma tik rašytiniu šalių susitarimu. Toks susitarimas yra pridedamas prie šios sutarties kaip neatskiriama sudėtinė sutarties dalis.

6.4. Vienos ar kelių šios sutarties sąlygų negaliojimas nedaro negaliojančios visos sutarties. Kiekvieną negaliojančią šios sutarties sąlygą šalys įsipareigoja ekonomiškai priimtinausiu būdu pakeisti galiojančia taip, kad labiausiai atitiktų šios sutarties dalyką ir tikslus, taip pat būtų savo esme artimiausia negaliojančiai sąlygai. Jeigu paaiškėtų, kad viena ar kelios sąlygos yra būtinos šiai sutarčiai, tačiau nėra į ją įtrauktos, šalys įsipareigoja tokias sąlygas ekonomiškai priimtinausiu būdu įtraukti į šią sutartį taip, kad labiausiai atitiktų šios sutarties dalyką ir tikslus.

6.5. Ginčai, kylantys tarp šalių iš šios sutarties arba kitų, su ja susijusių teisinių santykių, sprendžiami derybomis siekiant sutarimo. Nepavykus išspręsti ginčo per vieną mėnesį nuo derybų pradžios, ginčas perduodamas spręsti teismui vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais pagal Užsakovo buveinės vietą.

6.6. Siunčiami pagal šią sutartį arba susiję su ja pranešimai (informacija) pateikiami žemiau šioje sutartyje nurodytais šalių adresais.

6.7. Siunčiami pagal šią sutartį arba susiję su ja pranešimai (informacija) privalo būti įforminami raštu ir laikomi įteiktais tinkamai, jeigu jie išsiųsti registruotu arba įvertintu laišku, faksimiliniu aparatu (patvirtinant gavimą) arba pristatyti šalių gyvenamosios vietos adresu kitomis priemonėmis, leidžiančiomis fiksuoti pranešimo išsiuntimą (patvirtinant gavimą).

6.8. Kiekviena sutarties šalis, pakeitusi adresą, telefono ir/arba faksimilinį numerį, nedelsdama apie tai informuoja kitą šalį. To nepadarius, pranešimas, pateiktas anksčiau nurodytu adresu ar faksimiliniu numeriu, laikomas įteiktu tinkamai.

6.9. Visi sutarties priedai, papildymai, pakeitimai yra sudėtinė neatsiejama sutarties dalis.

6.10. Ši sutartis sudaroma dviem vienodos teisinės galios egzemplioriais, kurių po vieną yra perduodama kiekvienam iš sutartį pasirašančių asmenų.

6.11. Priedama:

6.11.1. Priedas Nr. 1. „Lokalinė sąmata“;

6.11.2. Priedas Nr. 2. „Žemės sklypo schema“.

Šalių adresai ir atsiskaitomosios sąskaitos

Vykdytojas:

Lietuvos istorijos institutas,
juridinio asmens kodas 111955361,
PVM mokėtojo kodas LT100001323314,
buveinės adr. Kražių 5, Vilnius,
a.s.Nr. LT057044060000960987,

AB SEB Vilniaus bankas,
banko kodas 70440,
tel. (85)26144436, faksas _____

Direktorius
Rimantas Miknys
A.V.

Užsakovas:

UAB "OGVY",
juridinio asmens kodas 300102047,
PVM mokėtojo kodas LT100001766419,
buveinės adr. J. Jasinskio g. 16A, Vilnius,
a.s.Nr. LT75 7044 0600 0482 0036,

AB SEB Vilniaus bankas,
banko kodas 70440,
tel. (85)2691995, faksas _____

Direktorius
Oliver Ortiz
A.V.

A handwritten signature in blue ink, appearing to be "S. H.", located at the bottom right of the page.

Vilniaus senojo miesto vietos (2951), Bokšto g. 6.

Detaliųjų archeologinių tyrimų 2012 m.

PROJEKTAS

Autorius: Irma Kaplūnaitė

Tel. 861175156

Tyrimų užsakovas: UAB OGVY

2012-06-15

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

2012 m. numatoma vykdyti detaliuosius archeologinius tyrimus sklypo Bokšto g. 6, vakariniame kieme. Tyrimų užsakovas UAB „OGVY”.

Tyrimų pobūdis: Sklype Bokšto g. 6 (Vilniaus senojo miesto vieta (2951)), vakariniame kieme ir buvusiam sode planuojami statybos darbai, todėl iki jų numatoma vykdyti detalius archeologinius tyrimus.

Tyrimų apimtys: 2012 m. sklype numatoma ištirti 4 archeologines perkakas (kadangi tyrimai vykdomi nuo 2006 m., perkasų numeracija tęstinė):

Perkasa Nr. 29 (vakarinis kiemas, žr. priedą Nr. 1): 185 m² plotas;

Perkasa Nr. 30 (vakarinis kiemas, žr. priedą Nr. 1): 75 m² plotas;

Perkasa Nr. 31 (vakarinis kiemas, žr. priedą Nr. 1): 56 m² plotas;

Perkasa Nr. 32 (buvęs sodas, žr. priedą Nr. 1): 88 m² plotas;

Numatomas bendras tyrimų plotas **404 m²**.

Tyrimų tikslas: užfiksuoti buvusio užstatymo fragmentus ir esamus kultūrinius sluoksnius iki įžemio bei pratęsti 2005 m. aptikto senkapio tyrimus.

Trumpa ankstesnių archeologinių tyrimų apžvalga:

1978 metais archeologas S. Patkauskas atliko archeologinę priežiūrą sklype Didžioji g. Nr. 4 (buv. Gorkio g. 46) (Patkauskas St. Archeologinės priežiūros ir fiksacijos darbų Vilniuje, Gorkio 46 ataskaita // LII Rankraštynas. F. 1. b. Nr. 644). Darbų metu ištirta 10 perkasų – šurfų. Trijose perkasoje fiksuotas pastato Didžioji .g. Nr. 4 statybos laikotarpio (XVI a.) sluoksnis. Kitose perkasoje fiksuoti suardyti sluoksniai. Aptikta XVI – XVIII a. buitinės ir statybinės keramikos fragmentų.

1981 metais archeologas G. Vaitkevičius vykdė archeologinę priežiūrą sklype Bokšto g. Nr. 6 (Vaitkevičius G. 1981 m. Bokšto 6 vykdytų inžinerinių – geologinių šurfų archeologinės priežiūros ir fiksacijos ataskaita // LII Rankraštynas. F. 1. b. Nr. 851). Darbų metu ištirti 6 šurfai. Fiksuotas 1,8 – 4,5 m storio supiltinio grunto sluoksnis. Aptikta XVI – XVII a. buitinės keramikos fragmentų.

1988 metais archeologas S. Patkauskas vykdė archeologinę priežiūrą šiluminės trasos kasimo vietoje Maironio (buv. Tiesos) gatvėje (Patkauskas S. Archeologinės priežiūros darbų, vykdytų šiluminės trasos kasimo vietoje buv. Tiesos g., ataskaita // LII Rankraštynas. F. 1. b. Nr. 1366). Darbų metu fiksuoti daugiausiai suardyti kultūriniai sluoksniai, lokalizuotos 2 Vilniaus

gynybinės sienos atkarpos, aptikta XVI – XVII a. buitinės ir statybinės keramikos fragmentų, 2 pypkių dalys.

1999 metais archeologas T. Poška vykdė archeologijos žvalgomočius tyrimus pastato Latako g. Nr. 1/2 patalpose (Poška T. Žvalgomicji archeologijos tyrinėjimai Vilniuje, Latako g. 1/2 // LII Rankraštynas. F. 1. b. Nr. 3162). Darbų metu iširti 2 šurfai, 5,14 m² ploto. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio, radinių neaptikta.

2005 metais archeologas S. Sarcevičius atliko archeologijos žvalgomočius tyrimus sklype Bokšto g. Nr. 6 (Sarcevičius S. Archeologinių žvalgomųjų tyrimų Vilniuje, Bokšto g. Nr. 6 ataskaita // LII Rankraštynas. F. 1. b. Nr. 4535). Darbų metu iširti 7 šurfai, bendro 67 m² ploto. Vakariniame sklypo kampe fiksuotas 1,8 – 2,6 m storio XIV a. pab. – XX a. kultūrinis sluoksnis. Kiemo centrinėje ir pietinėje dalyje fiksuoti XVI – XVII a. medinio užstatymo fragmentai, akmeninių bei medinių grindų fragmentai. Sklypo šiauriniame kieme fiksuotas 2 – 2,75 cm storio kultūrinis sluoksnis, aptiktas XVIII a. pab. – XIX a. mūrinis užstatymas. Sklypo rytiniame kieme fiksuotas nuo 1,8 m (V dalyje) iki 7,2 m (R dalyje) kultūrinis sluoksnis, datuojamas XIV – XX a. Darbų metu aptikta buitinės ir statybinės keramikos fragmentų, monetų, švininių tekstilės plombų, įvairių metalinių dirbinių. Rytinio kiemo V dalyje aptikti 5 palaidojimai. Žmonių kaulų iš suardytų kapų aptikta ir rytiniame, ir šiauriniame kiemuose. Nustatyta, kad sklype Bokšto g. Nr. 6 buvusios kapinės.

2006 – 2007 metais archeologas R. Jonaitis vykdė archeologijos tyrimus sklype Bokšto g. 6, esamų korpusų vietose (Jonaitis R. Vilniaus senojo miesto vietoje (A1610K1), sklype Bokšto g. 6, esamų pastatų vietose, 2006 – 2007 m. vykdytų archeologijos tyrimų ataskaita (III tomai) // LII Rankraštynas. F. 1. b. Nr. 4929 – 4931A). Trimai vykdyti 1539 m² plote. Tyrimų metu fiksuotas iki 7,7 m storio kultūrinis sluoksnis, datuojamas XIV a. viduriu (pradžia?) – XX a. Aptikta 7775 vnt. radinių - buitinės bei statybinės keramikos fragmentų, monetų, plombų, buitės, darbo, karybos geležinių įrankių, stiklo, kaulo, odos dirbinių fragmentų. Taip pat aptikta dirbinių fragmentų, susijusių su metalo bei kaulo apdirbimu. Aptiktas XIV a. pirma puse (?) – viduriu datuojamas senkapis.

2009 – 2011 metais archeologas R. Jonaitis tęsė archeologinius tyrimus sklypo vakariniame bei rytiniame kieme (ataskaita rengiama). Viso per šiuos metus iširtas apie 2000 m² plotas. Apatiniuose kultūrinio sluoksnio horizontuose fiksuoti XIII a. pabaiga – XV a. pradžia datuojami palaidojimai. Virš jų fiksuoti iki 6,5 m storio kultūrinio sluoksnio horizontai, datuojami XV – XX a. Aptikta XVI – XX a. mūrinio užstatymo fragmentų, akmenų grindinių. Surinkta gausi buitinės ir statybinės keramikos medžiaga. Taip pat aptikta metalo, kaulo, stiklo dirbinių.

Tyrimų trukmė: Tyrimus numatoma atlikti 2012 07 02 – 2012 11 30 d. Juose dalyvaus archeologai I. Kaplūnaitė, R. Jonaitis, S. Sarcevičius, braižytojas J. Jurgelevičius. Planuojama, kad tyrimų metu archeologinę praktiką atliks VU IF archeologijos specialybės įvairių kursų studentai.

J. Jurgelevičius

IŠVADOS

2012 m. liepos – spalio mėnesiais pratęsti nuo 2006 m. vykdomi detalieji archeologijos tyrimai Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais (25504), Vilniaus m. sav., Vilniaus m., Bokšto g. 6. Šiais metais iširtos 3 perkasos sklypo vakariniame kieme (bendro 323 m² dydžio), 1 perkasa sodelyje tarp korpusų Nr. 1 ir Nr. 4 (83 m² dydžio) bei 3 perkasos prie korpusų Nr. 1 ir Nr. 2 pamatų, iš gatvės pusės (bendro 67 m² dydžio). Naudota tęstinė nuo 2009 m. perkasų ir aptiktų kapų numeracija.

Perkasa Nr. 29 tirta pietinėje sklypo Bokšto g. 6 vakarinio kiemo dalyje, prie korpuso Nr. 2. Jos dydis 190 m². Perkasa tirta dviem etapais: iš pradžių iširta jos rytinė dalis, tada vakarinė, pabaigoje ištiriant kontrolinę juostą tarp jų. Perkasoje Nr. 29 fiksuotas iki 3,5 m storio kultūrinis sluoksnis, datuojamas XVI – XXI a. Aptikta šio laikotarpio radinių. Perkasoje taip pat aptikta įvairių XVII – XIX a. mūrų fragmentų. Šiaurės rytinėje perkasos dalyje fiksuota dalis ūkinės duobės (apie ¼) su gausiais buitinės ir statybinės keramikos radiniais, datuojamais XVI – XVII a. Perkasos vakarinėje dalyje aptikti intensyvūs molio sluoksniai, siejami su buvusiu XVII – XVIII a. užstatymu. Perkasos centrinėje dalyje aptikti XVII a. pab. – XVIII a. kvadrato formos pastato pamatų fragmentai (apie 6 x 6 m dydžio). Galima spėti, kad tai vieno iš pastatų, minimų rašytiniuose šaltiniuose, kaip stovėjusių šioje teritorijoje, pamatas.

Perkasa Nr. 30 tirta centrinėje sklypo Bokšto g. 6 vakarinio kiemo dalyje, tarp korpusų Nr. 1 ir Nr. 3. Jos dydis 75 m². Kadangi perkasos vietoje buvo darbų metu naudojamas pravažiavimas, perkasa tirta trimis etapais: pirmiausiai iširta vakarinė jos dalis, tada rytinė. Paskutiniame etape tirta perkasos centrinė dalis (pravažiavimas). Perkasoje Nr. 30 fiksuotas iki 3 m storio kultūrinis sluoksnis, datuojamas XV – XXI a. Fragmentiškai išlikęs XIV a. kultūrinis sluoksnis ir spėjami buvusio medinio užstatymo fragmentai (juostos įžemyje). Perkasoje aptikta įvairių XIV – XXI a. radinių. Visose perkasos dalyse fiksuotas apardytas XVII a. akmenų grindinys. Pasiėkus įžemį, perkasoje aptikti į žemį įkasti palaidojimai. Fiksuota 15 griautinių kapų (Nr. 395 – 399, 423 – 432). Jie priskirtini nuo 2006 m. tiriamoms stačiatikių kapinėms (XIII a. pab. – XV a. pr.). Keliuose kapuose aptikta juvelyrinių dirbinių (apgalvių, apyrankių, žiedų).

Perkasa Nr. 31 tirta šiaurinėje sklypo Bokšto g. 6 vakarinio kiemo dalyje, šiaurinėje dalyje ji tirta iki korpuso Nr. 1 pietinio pamato, rytinėje dalyje iki vartų link korpuso Nr. 4. Jos dydis 58 m². Perkasoje fiksuotas iki 2 m storio kultūrinis sluoksnis, datuojamas XIV – XXI a., su to laikotarpio radiniais. Perkasos šiaurinėje dalyje atsidengė mūrų fragmentai. Tai 2006 – 207 m. korpuso Nr. 1 viduje aptiktų mūrų tęsiniai, datuojami XVI a. pab. – XVII a. pr. Pasiėkus įžemį, perkasoje Nr. 31

aptikti 22 kapai (Nr. 401 – 422). Dviejuose kapuose buvo po žiedą pinta priekine dalimi, viename iš šių kapų (Nr. 404) be žiedo taip pat aptiktas ir kaklo vėrinys (rožančius?) su gintariniu kryželiu.

Perkasa Nr. 32 tirta šiaurinėje sklypo Bokšto g. 6 dalyje, vidiniame uždarame sodelyje tarp korpusų Nr. 1 ir Nr. 4. Jos dydis 83 m². Perkasa tirti dviem etapais – pirmiausiai iširta pietinė jos dalis, tada šiaurinė. Perkamos Nr. 32 šiaurinėje dalyje ir pietinės dalies rytinėje pusėje fiksuoti permaišyti XX a. sluoksniai, susiformavę gausių komunikacijų tiesimo metu (vandentiekio, kolektoriaus, nuotekynės ir pan.). Perkamos Nr. 32 pietvakarinėje dalyje fiksuotas iki 2 m kultūrinis sluoksnis, datuojamas XIV – XXI a. Aptikta šio laikotarpio radinių. Pasiiekus įžemį, fiksuoti 7 kapai (Nr. 389 – 394, 400).

Baigus tyrimus sklypo viduje (perkasos Nr. 29 – 32), toliau buvo vykdoma korpusų Nr. 1 ir Nr. 2 pamatų hidroizoliacija iš gatvės pusės. Jos metu buvo iširtos trys perkamos (I – III) išorinėje pastatų pusėje.

Perkasa I tirta prie vakarinio korpuso Nr. 2 pamato, nuo korpuso PV kampo iki vartų į sklypą. Jos plotas 13 m². Perkasoje I fiksuotas iki 1,5 m storio kultūrinis sluoksnis, suformuotas XX a., klojant komunikacijas ir lyginant gatvės paviršių. Permaišytame sluoksnyje aptikta XVI – XX a. radinių.

Perkasa II tirta prie vakarinio korpuso Nr. 1 pamato, nuo vartų į sklypą iki korpuso Nr. 1 ŠV kampo, t.y., Bokšto ir Išganytojo gatvių kampo. Jos plotas 30 m². Perkasoje iki 140 cm gylio nuo esamo žemės paviršiaus fiksuotas XX a. sluoksnis, suformuotas klojant komunikacijas. Giliau perkamos centrinėje dalyje fiksuotas fragmentiškas ankstyvesnis (XVIII ar XIX a.) sluoksnis. Kadangi tirta iki projekcinio 150 cm gylio, šio sluoksnio tikslus datavimas nenustatytas. Radinių aptikta tik viršutiniame permaišytame horizonte. Jie datuojami XVII – XX a.

Perkasa III tirta prie šiaurinio korpuso Nr. 1 pamato, nuo šio korpuso ŠV kampo, t.y., Bokšto ir Išganytojo gatvių kampo, iki ŠR korpuso Nr. 1 kampo. Jos plotas 24 m². Perkasoje fiksuotas 70 – 150 cm storio XX a. horizontas, susiformavęs rengiant komunikacijas, statant šulinius. Archeologiškai vertingų radinių nepatikta.

Iš viso 2012 m. tyrimų metu sklype Bokšto g. 6 buvo iširtas 473 m² plotas. Fiksuoti XIV – XXI a. kultūriniai horizontai. Aptikta šio laikotarpio buitinės ir statybinės keramikos, stiklo, metalo, kaulo/rago dirbinių, pavienių monetų. Iš viso suinventorinti 4999 archeologiškai vertingi radiniai. Tyrimų metu aptikti 44 griautiniai palaidojimai (Nr. 389 – 432), datuojami XIII a. pab. – XV a. pr. Laidota mediniuose karstuose/konstrukcijose. Keliuose kapuose rasta įkapių/juvelyrikos: apgalvių, vėrinų, apyrankių, žiedų, 1 peilis, 1 piniginės (?) fragmentai, 1 lietuviško ilgojo falsifikatas. Beveik visi papuošalai sidabriniai, kai kurie auksuoti. Palaidojimai fiksuoti įkasti į įžemį.

MOKSLINĖS IŠVADOS

2005 m. atliekant žvalgomojus archeologijos tyrimus sklype Bokšto g. 6, Vilniuje, buvo atrastas iki tol nežinomas archeologijos paminklas – viduramžių senkapis. 2005 m. buvo aptikti 5 sveiki kapai ir paskiri žmonių kaulai iš suardytų kapų. Jokios datuojančios medžiagos nebuvo aptikta, stratigrafiškai kapai buvo datuojami XIV a. (Kvizikevičius, Sarcevičius 2006: p. 350–353). 2006–2007 m. archeologiniai tyrimai buvo tęsiami – jie buvo vykdomi esamų pastatų vietose (Jonaitis 2009). Korpusuose Nr. 1 ir Nr. 3 buvo aptikta 60 kapų su keliomis plataus datavimo įkapėmis (Jonaitis 2009š). Nuo 2009 m. tyrimai iki šiol tęsiami (Jonaitis, Kaplūnaitė 2010; Jonaitis, Kaplūnaitė 2011; Jonaitis, Kaplūnaitė 2012; Kaplūnaitė 201?š).

Atliekant tyrimus griautinis kapinynas aptiktas 250–450 cm gylyje nuo esamo žemės paviršiaus. Iki 2012 m. spalio aptikta 500 kapų. Kapinynas išsidėstęs ant vienos iš viršutinių Vilnios upės terasų, spėjama, kad kapinyno teritorija yra apie 2473 m². Liko ištirti apie 265 m², taigi kol kas yra ištirta apie 90 % visos spėjamos kapinyno teritorijos.

Pagal dabar turimus duomenis galima teigti, kad kapinyno plotui ir riboms didelės įtakos turėjo gamtinės sąlygos ir vietos reljefas. Laidojant buvo stengiamasi maksimaliai išnaudoti sudėtingą reljefą – tiek rytinėje, tiek šiaurinėje kapinyno dalyse kapai fiksuoti prie pat stataus šlaito krašto. Keletas kapų ir jų fragmentų netgi nuslinkę žemyn nuo viršutinės terasos kelis metrus į rytus. Šis šlaito kraštas yra Vilnios terasos rytinė riba, kuri kartu yra ir kapinyno rytinė riba, gerai atsekama per visą sklypo Bokšto g. 6 rytinį kiemą bei sodą. Kol kas lieka tiksliai nežinomos kitos trys kapinyno ribos. Vakarinė riba sutampa su dabartine Bokšto gatvės rytine puse, o šiaurinė su dabartinės Išganytojo gatvės pietine puse. Tai vienos seniausių Vilniaus gatvių, egzistavusios jau XIV a., todėl tikėtina, kad kapinyno teritorija jų neperžengė. Tačiau to patvirtinti negalima, kol nebus atlikti archeologiniai tyrimai šių gatvių vietose. Apytikriai galima pažymėti ir pietinę kapinyno ribą.

Visi palaidojimai fiksuoti negiliai, iki 70 cm įkasti į žemį. Kapinyno teritorijoje žemio struktūra yra trejopa. Viršutinį žemio horizontą sudarė geltonos spalvos smėlis. Po juo buvo smėlingas, tarsi plūktas, žvyras. Visame sklype kapai buvo įkasami tik iki šio žvyro, išskyrus vieną atvejį, kai 4 kapai buvo aptikti įkasti į baltą smėlį. Šis baltas smėlis buvo po žvyru. Apibendrinus kapinyno geologiją aiškiai matyti, kad kapai buvo įrengiami tik ten, kur buvo lengva kasti. Natūraliame žvyre kol kas nebuvo aptikta nei vieno kapo. Visi kapinyne aptikti kapai griautiniai, orientuoti V – R kryptimi, galva į vakarus. Mirusieji laidoti aukštiełninki. Kapų orientacija nėra tiksliai V – R, pastebima kelių laipsnių paklaida.

Kapinytas Bokšto g. nuo kitų vienalaikių Lietuvos kapinynų išsiskiria kapų su akmenimis gausa. Kapų su akmenimis aptinkama visoje tirtyje kapinyno teritorijoje, ypač jų daug centrinėje (rytinėje) kapinyno dalyje.

Apžvelgus visumą veiksnių, būdingų krikščioniškajai laidosenai, galima teigti, jog kapinyne Bokšto g. 6 palaidoti krikščionys stačiatikiai. Galima spėti, kad laidoti ne tik atvykėliai stačiatikiai, bet ir šį tikėjimą priėmę vietiniai vilniečiai. Stačiatikybė buvo populiari tarp vietinių gyventojų, skirtingai nei katalikybė – 1387 m. įvedant Lietuvoje katalikybę pusė Vilniaus gyventojų buvo stačiatikiai. Tiesa, dalis naujakrikštų dar išlaikė savo etnines laidojimo tradicijas. Tai ypač atsispindi įkapių dėjimo tradicijoje. Iš ankstyvojo kapinyno egzistavimo laikotarpio kapų su įkapėmis aptinkama gausiau, o kapinyno periferijoje, datuojamoje XIV a. pab.–XV a. I p., įkapių aptinkama mažiau arba jų visai neaptinkama.

Štūf-

Vilniaus senojo miesto vietos (2951), Bokšto g. 6.

Detaliųjų archeologinių tyrimų 2012 m.

PROJEKTAS

Autorius: Irma Kaplūnaitė

Tel. 861175156

Tyrimų užsakovas: UAB OGVY

2012-06-15

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

2012 m. numatoma vykdyti detaliuosius archeologinius tyrimus sklypo Bokšto g. 6, vakariniame kieme. Tyrimų užsakovas UAB „OGVY”.

Tyrimų pobūdis: Sklype Bokšto g. 6 (Vilniaus senojo miesto vieta (2951)), vakariniame kieme ir buvusiam sode planuojami statybos darbai, todėl iki jų numatoma vykdyti detalius archeologinius tyrimus.

Tyrimų apimtys: 2012 m. sklype numatoma ištirti 4 archeologines perkakas (kadangi tyrimai vykdomi nuo 2006 m., perkasų numeracija tęstinė):

Perkasa Nr. 29 (vakarinis kiemas, žr. priedą Nr. 1): 185 m² plotas;

Perkasa Nr. 30 (vakarinis kiemas, žr. priedą Nr. 1): 75 m² plotas;

Perkasa Nr. 31 (vakarinis kiemas, žr. priedą Nr. 1): 56 m² plotas;

Perkasa Nr. 32 (buvęs sodas, žr. priedą Nr. 1): 88 m² plotas;

Numatomas bendras tyrimų plotas **404 m²**.

Tyrimų tikslas: užfiksuoti buvusio užstatymo fragmentus ir esamus kultūrinius sluoksnius iki įžemio bei pratęsti 2005 m. aptikto senkapio tyrimus.

Trumpa ankstesnių archeologinių tyrimų apžvalga:

1978 metais archeologas S. Patkauskas atliko archeologinę priežiūrą sklype Didžioji g. Nr. 4 (buv. Gorkio g. 46) (Patkauskas St. Archeologinės priežiūros ir fiksacijos darbų Vilniuje, Gorkio 46 ataskaita // LII Rankraštynas. F. 1. b. Nr. 644). Darbų metu ištirta 10 perkasų – šurfų. Trijose perkasose fiksuotas pastato Didžioji g. Nr. 4 statybos laikotarpio (XVI a.) sluoksnis. Kitose perkasose fiksuoti suardyti sluoksniai. Aptikta XVI – XVIII a. buitinės ir statybinės keramikos fragmentų.

1981 metais archeologas G. Vaitkevičius vykdė archeologinę priežiūrą sklype Bokšto g. Nr. 6 (Vaitkevičius G. 1981 m. Bokšto 6 vykdytų inžinerinių – geologinių šurfų archeologinės priežiūros ir fiksacijos ataskaita // LII Rankraštynas. F. 1. b. Nr. 851). Darbų metu ištirti 6 šurfai. Fiksuotas 1,8 – 4,5 m storio supiltinio grunto sluoksnis. Aptikta XVI – XVII a. buitinės keramikos fragmentų.

1988 metais archeologas S. Patkauskas vykdė archeologinę priežiūrą šiluminės trasos kasimo vietoje Maironio (buv. Tiesos) gatvėje (Patkauskas S. Archeologinės priežiūros darbų, vykdytų šiluminės trasos kasimo vietoje buv. Tiesos g., ataskaita // LII Rankraštynas. F. 1. b. Nr. 1366). Darbų metu fiksuoti daugiausiai suardyti kultūriniai sluoksniai, lokalizuotos 2 Vilniaus

gynybinės sienos atkarpos, aptikta XVI – XVII a. buitinės ir statybinės keramikos fragmentų, 2 pypkių dalys.

1999 metais archeologas T. Poška vykdė archeologijos žvalgomočius tyrimus pastato Latako g. Nr. 1/2 patalpose (Poška T. Žvalgomieji archeologijos tyrinėjimai Vilniuje, Latako g. 1/2 // LII Rankraštynas. F. 1. b. Nr. 3162). Darbų metu ištirti 2 šurfai, 5,14 m² ploto. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio, radinių neaptikta.

2005 metais archeologas S. Sarcevičius atliko archeologijos žvalgomočius tyrimus sklype Bokšto g. Nr. 6 (Sarcevičius S. Archeologinių žvalgomųjų tyrimų Vilniuje, Bokšto g. Nr. 6 ataskaita // LII Rankraštynas. F. 1. b. Nr. 4535). Darbų metu ištirti 7 šurfai, bendro 67 m² ploto. Vakariniame sklypo kampe fiksuotas 1,8 – 2,6 m storio XIV a. pab. – XX a. kultūrinis sluoksnis. Kiemo centrinėje ir pietinėje dalyje fiksuoti XVI – XVII a. medinio užstatymo fragmentai, akmeninių bei medinių grindų fragmentai. Sklypo šiauriniame kieme fiksuotas 2 – 2,75 cm storio kultūrinis sluoksnis, aptiktas XVIII a. pab. – XIX a. mūrinis užstatymas. Sklypo rytiniame kieme fiksuotas nuo 1,8 m (V dalyje) iki 7,2 m (R dalyje) kultūrinis sluoksnis, datuojamas XIV – XX a. Darbų metu aptikta buitinės ir statybinės keramikos fragmentų, monetų, švininių tekstilės plombų, įvairių metalinių dirbinių. Rytinio kiemo V dalyje aptikti 5 palaidojimai. Žmonių kaulų iš suardytų kapų aptikta ir rytiniame, ir šiauriniame kiemuose. Nustatyta, kad sklype Bokšto g. Nr. 6 buvusios kapinės.

2006 – 2007 metais archeologas R. Jonaitis vykdė archeologijos tyrimus sklype Bokšto g. 6, esamų korpusų vietose (Jonaitis R. Vilniaus senojo miesto vietoje (A1610K1), sklype Bokšto g. 6, esamų pastatų vietose, 2006 – 2007 m. vykdytų archeologijos tyrimų ataskaita (III tomai) // LII Rankraštynas. F. 1. b. Nr. 4929 – 4931A). Trimai vykdyti 1539 m² plote. Tyrimų metu fiksuotas iki 7,7 m storio kultūrinis sluoksnis, datuojamas XIV a. viduriu (pradžia?) – XX a. Aptikta 7775 vnt. radinių - buitinės bei statybinės keramikos fragmentų, monetų, plombų, buitės, darbo, karybos geležinių įrankių, stiklo, kaulo, odos dirbinių fragmentų. Taip pat aptikta dirbinių fragmentų, susijusių su metalo bei kaulo apdirbimu. Aptiktas XIV a. pirma pusė (?) – viduriu datuojamas senkapis.

2009 – 2011 metais archeologas R. Jonaitis tęsė archeologinius tyrimus sklypo vakariniame bei rytiniame kieme (ataskaita rengiama). Viso per šiuos metus ištirtas apie 2000 m² plotas. Apatiniuose kultūrinio sluoksnio horizontuose fiksuoti XIII a. pabaiga – XV a. pradžia datuojami palaidojimai. Virš jų fiksuoti iki 6,5 m storio kultūrinio sluoksnio horizontai, datuojami XV – XX a. Aptikta XVI – XX a. mūrinio užstatymo fragmentų, akmenų grindinių. Surinkta gausi buitinės ir statybinės keramikos medžiaga. Taip pat aptikta metalo, kaulo, stiklo dirbinių.

Tyrimų trukmė: Tyrimus numatoma atlikti 2012 07 02 – 2012 11 30 d. Juose dalyvaus archeologai I. Kaplūnaitė, R. Jonaitis, S. Sarcevičius, braižytojas J. Jurgelevičius. Planuojama, kad tyrimų metu archeologinę praktiką atliks VU IF archeologijos specialybės įvairių kursų studentai.

IŠVADOS

2012 m. liepos – spalio mėnesiais pratęsti nuo 2006 m. vykdomi detalieji archeologijos tyrimai Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais (25504), Vilniaus m. sav., Vilniaus m., Bokšto g. 6. Šiais metais ištirtos 3 perkamos sklypo vakariniame kieme (bendro 323 m² dydžio), 1 perkama sodelyje tarp korpusų Nr. 1 ir Nr. 4 (83 m² dydžio) bei 3 perkamos prie korpusų Nr. 1 ir Nr. 2 pamatų, iš gatvės pusės (bendro 67 m² dydžio). Naudota tęstinė nuo 2009 m. perkamų ir aptiktų kapų numeracija.

Perkama Nr. 29 tirta pietinėje sklypo Bokšto g. 6 vakarinio kiemo dalyje, prie korpuso Nr. 2. Jos dydis 190 m². Perkama tirta dviem etapais: iš pradžių ištirta jos rytinė dalis, tada vakarinė, pabaigoje ištiriant kontrolinę juostą tarp jų. Perkamoje Nr. 29 fiksuotas iki 3,5 m storio kultūrinis sluoksnis, datuojamas XVI – XXI a. Aptikta šio laikotarpio radinių. Perkamoje taip pat aptikta įvairių XVII – XIX a. mūrų fragmentų. Šiaurės rytinėje perkamos dalyje fiksuota dalis ūkinės duobės (apie ¼) su gausiais buitinės ir statybinės keramikos radiniais, datuojamais XVI – XVII a. Perkamos vakarinėje dalyje aptikti intensyvūs molio sluoksniai, siejami su buvusiu XVII – XVIII a. užstatymu. Perkamos centrinėje dalyje aptikti XVII a. pab. – XVIII a. kvadrato formos pastato pamatų fragmentai (apie 6 x 6 m dydžio). Galima spėti, kad tai vieno iš pastatų, minimų rašytiniuose šaltiniuose, kaip stovėjusių šioje teritorijoje, pamatas.

Perkama Nr. 30 tirta centrinėje sklypo Bokšto g. 6 vakarinio kiemo dalyje, tarp korpusų Nr. 1 ir Nr. 3. Jos dydis 75 m². Kadangi perkamos vietoje buvo darbų metu naudojamas pravažiavimas, perkama tirta trimis etapais: pirmiausiai ištirta vakarinė jos dalis, tada rytinė. Paskutiniame etape tirta perkamos centrinė dalis (pravažiavimas). Perkamoje Nr. 30 fiksuotas iki 3 m storio kultūrinis sluoksnis, datuojamas XV – XXI a. Fragmentiškai išlikęs XIV a. kultūrinis sluoksnis ir spėjami buvusio medinio užstatymo fragmentai (juostos įžemyje). Perkamoje aptikta įvairių XIV – XXI a. radinių. Visose perkamos dalyse fiksuotas apardytas XVII a. akmenų grindinys. Pasiėkus įžemį, perkamoje aptikti į žemį įkasti palaidojimai. Fiksuota 15 griautinių kapų (Nr. 395 – 399, 423 – 432). Jie priskirtini nuo 2006 m. tiriamoms stačiatikių kapinėms (XIII a. pab. – XV a. pr.). Keliuose kapuose aptikta juvelyrinių dirbinių (apgalvių, apyrankių, žiedų).

Perkama Nr. 31 tirta šiaurinėje sklypo Bokšto g. 6 vakarinio kiemo dalyje, šiaurinėje dalyje ji tirta iki korpuso Nr. 1 pietinio pamato, rytinėje dalyje iki vartų link korpuso Nr. 4. Jos dydis 58 m². Perkamoje fiksuotas iki 2 m storio kultūrinis sluoksnis, datuojamas XIV – XXI a., su to laikotarpio radiniais. Perkamos šiaurinėje dalyje atsidengė mūrų fragmentai. Tai 2006 – 207 m. korpuso Nr. 1 viduje aptiktų mūrų tęsiniai, datuojami XVI a. pab. – XVII a. pr. Pasiėkus įžemį, perkamoje Nr. 31

aptikti 22 kapai (Nr. 401 – 422). Dviejuose kapuose buvo po žiedą pinta priekine dalimi, viename iš šių kapų (Nr. 404) be žiedo taip pat aptiktas ir kaklo vėrinys (rožančius?) su gintariniu kryželiu.

Perkasa Nr. 32 tirta šiaurinėje sklypo Bokšto g. 6 dalyje, vidiniame uždaramame sodelyje tarp korpusų Nr. 1 ir Nr. 4. Jos dydis 83 m². Perkasa tirti dviem etapais – pirmaisiai ištirta pietinė jos dalis, tada šiaurinė. Perkastos Nr. 32 šiaurinėje dalyje ir pietinės dalies rytinėje pusėje fiksuoti permaišyti XX a. sluoksniai, susiformavę gausių komunikacijų tiesimo metu (vandentiekio, kolektoriaus, nuotekynės ir pan.). Perkastos Nr. 32 pietvakarinėje dalyje fiksuotas iki 2 m kultūrinis sluoksnis, datuojamas XIV – XXI a. Aptikta šio laikotarpio radinių. Pasiekus įžemį, fiksuoti 7 kapai (Nr. 389 – 394, 400).

Baigus tyrimus sklypo viduje (perkasos Nr. 29 – 32), toliau buvo vykdoma korpusų Nr. 1 ir Nr. 2 pamatų hidroizoliacija iš gatvės pusės. Jos metu buvo ištirtos trys perkastos (I – III) išorinėje pastatų pusėje.

Perkasa I tirta prie vakarinio korpuso Nr. 2 pamato, nuo korpuso PV kampo iki vartų į sklypą. Jos plotas 13 m². Perkasoje I fiksuotas iki 1,5 m storio kultūrinis sluoksnis, suformuotas XX a., klojant komunikacijas ir lyginant gatvės paviršių. Permaišytame sluoksnyje aptikta XVI – XX a. radinių.

Perkasa II tirta prie vakarinio korpuso Nr. 1 pamato, nuo vartų į sklypą iki korpuso Nr. 1 ŠV kampo, t.y., Bokšto ir Išganytojo gatvių kampo. Jos plotas 30 m². Perkasoje iki 140 cm gylio nuo esamo žemės paviršiaus fiksuotas XX a. sluoksnis, suformuotas klojant komunikacijas. Giliau perkastos centrinėje dalyje fiksuotas fragmentiškas ankstyvesnis (XVIII ar XIX a.) sluoksnis. Kadangi tirta iki projekcinio 150 cm gylio, šio sluoksnio tikslus datavimas nenustatytas. Radinių aptikta tik viršutiniame permaišytame horizonte. Jie datuojami XVII – XX a.

Perkasa III tirta prie šiaurinio korpuso Nr. 1 pamato, nuo šio korpuso ŠV kampo, t.y., Bokšto ir Išganytojo gatvių kampo, iki ŠR korpuso Nr. 1 kampo. Jos plotas 24 m². Perkasoje fiksuotas 70 – 150 cm storio XX a. horizontas, susiformavęs rengiant komunikacijas, statant šulinius. Archeologiškai vertingų radinių nepatikta.

Iš viso 2012 m. tyrimų metu sklype Bokšto g. 6 buvo ištirtas 473 m² plotas. Fiksuoti XIV – XXI a. kultūriniai horizontai. Aptikta šio laikotarpio buitinės ir statybinės keramikos, stiklo, metalo, kaulo/rago dirbinių, pavienių monetų. Iš viso suinventorinti 4999 archeologiškai vertingi radiniai. Tyrimų metu aptikti 44 griautiniai palaidojimai (Nr. 389 – 432), datuojami XIII a. pab. – XV a. pr. Laidota mediniuose karstuose/konstrukcijose. Keliuose kapuose rasta įkapių/juvelyrikos: apgalvių, vėrinų, apyrankių, žiedų, 1 peilis, 1 piniginės (?) fragmentai, 1 lietuviško ilgojo falsifikatas. Beveik visi papuošalai sidabriniai, kai kurie auksuoti. Palaidojimai fiksuoti įkasti į įžemį.

MOKSLINĖS IŠVADOS

2005 m. atliekant žvalgomojus archeologijos tyrimus sklype Bokšto g. 6, Vilniuje, buvo atrastas iki tol nežinomas archeologijos paminklas – viduramžių senkapis. 2005 m. buvo aptikti 5 sveiki kapai ir paskiri žmonių kaulai iš suardytų kapų. Jokios datuojančios medžiagos nebuvo aptikta, stratigrafiškai kapai buvo datuojami XIV a. (Kvizikevičius, Sarcevičius 2006: p. 350–353). 2006–2007 m. archeologiniai tyrimai buvo tęsiami – jie buvo vykdomi esamų pastatų vietose (Jonaitis 2009). Korpusuose Nr. 1 ir Nr. 3 buvo aptikta 60 kapų su keliomis plataus datavimo įkapėmis (Jonaitis 2009š). Nuo 2009 m. tyrimai iki šiol tęsiami (Jonaitis, Kaplūnaitė 2010; Jonaitis, Kaplūnaitė 2011; Jonaitis, Kaplūnaitė 2012; Kaplūnaitė 201?š).

Atliekant tyrimus griautinis kapinynas aptiktas 250–450 cm gylyje nuo esamo žemės paviršiaus. Iki 2012 m. spalio aptikta 500 kapų. Kapinynas išsidėstęs ant vienos iš viršutinių Vilnios upės terasų, spėjama, kad kapinyno teritorija yra apie 2473 m². Liko ištirti apie 265 m², taigi kol kas yra ištirta apie 90 % visos spėjamos kapinyno teritorijos.

Pagal dabar turimus duomenis galima teigti, kad kapinyno plotui ir riboms didelės įtakos turėjo gamtinės sąlygos ir vietos reljefas. Laidojant buvo stengiamasi maksimaliai išnaudoti sudėtingą reljefą – tiek rytinėje, tiek šiaurinėje kapinyno dalyse kapai fiksuoti prie pat stataus šlaito krašto. Keletas kapų ir jų fragmentų netgi nuslinkę žemyn nuo viršutinės terasos kelis metrus į rytus. Šis šlaito kraštas yra Vilnios terasos rytinė riba, kuri kartu yra ir kapinyno rytinė riba, gerai atsekama per visą sklypo Bokšto g. 6 rytinį kiemą bei sodą. Kol kas lieka tiksliai nežinomos kitos trys kapinyno ribos. Vakarinė riba sutampa su dabartine Bokšto gatvės rytine puse, o šiaurinė su dabartinės Išganytojo gatvės pietine puse. Tai vienos seniausių Vilniaus gatvių, egzistavusios jau XIV a., todėl tikėtina, kad kapinyno teritorija jų neperžengė. Tačiau to patvirtinti negalima, kol nebus atlikti archeologiniai tyrimai šių gatvių vietose. Apytikriai galima pažymėti ir pietinę kapinyno ribą.

Visi palaidojimai fiksuoti negiliai, iki 70 cm įkasti į žemį. Kapinyno teritorijoje žemio struktūra yra trejopa. Viršutinį žemio horizontą sudarė geltonos spalvos smėlis. Po juo buvo smėlingas, tarsi plūktas, žvyras. Visame sklype kapai buvo įkasami tik iki šio žvyro, išskyrus vieną atvejį, kai 4 kapai buvo aptikti įkasti į baltą smėlį. Šis baltas smėlis buvo po žvyru. Apibendrinus kapinyno geologiją aiškiai matyti, kad kapai buvo įrengiami tik ten, kur buvo lengva kasti. Natūraliame žvyre kol kas nebuvo aptikta nei vieno kapo. Visi kapinyne aptikti kapai griautiniai, orientuoti V – R kryptimi, galva į vakarus. Mirusieji laidoti aukštiełninki. Kapų orientacija nėra tiksliai V – R, pastebima kelių laipsnių paklaida.

Kapinynas Bokšto g. nuo kitų vienalaikių Lietuvos kapinynų išsiskiria kapų su akmenimis gausa. Kapų su akmenimis aptinkama visoje tirtyje kapinyno teritorijoje, ypač jų daug centrinėje (rytinėje) kapinyno dalyje.

Apžvelgus visumą veiksnių, būdingų krikščioniškajai laidosenai, galima teigti, jog kapinyne Bokšto g. 6 palaidoti krikščionys stačiatikiai. Galima spėti, kad laidoti ne tik atvykėliai stačiatikiai, bet ir šį tikėjimą priėmę vietiniai vilniečiai. Stačiatikybė buvo populiari tarp vietinių gyventojų, skirtingai nei katalikybė – 1387 m. įvedant Lietuvoje katalikybę pusė Vilniaus gyventojų buvo stačiatikiai. Tiesa, dalis naujakrikštų dar išlaikė savo etnines laidojimo tradicijas. Tai ypač atsispindi įkapių dėjimo tradicijoje. Iš ankstyvojo kapinyno egzistavimo laikotarpio kapų su įkapėmis aptinkama gausiau, o kapinyno periferijoje, datuojamoje XIV a. pab.–XV a. I p., įkapių aptinkama mažiau arba jų visai neaptinkama.